

- Vannkraftens verdi bestemmes av EU

- Vi må få satt en verdi på vannkraftens fleksibilitet, mener Bente Hagem i Statnett.

TEKST MONA SPRENGER
mona.sprenger@tu.no

Statnetts konserndirektør er opptatt av at Norge med sin vannkraft har en helt annen type kraftproduksjon enn resten av EU-landene.

- Vi jobber med å sikre en god pris på den norske vannkraftens reguleringskapasitet, forsikrer Bente Hagem, styremedlem i Entso-E. Den nye samarbeidsorganisasjonen til 42 systemansvarlige nettselskap (TSO) i Europa.

- Nytt eventyr

EU har ambisiøse klimamål med planer om store mengder ny fornybar – og uregulerbar – kraftproduksjon. Det innebærer økt behov for å handle kraft med noen som kan regulere opp produksjonen når det ikke blåser, og som kan regulere ned når det produseres mye vindkraft. Konserndirektøren mener at vannkraftens reguleringsvevne kan bli

starten på et nytt eventyr for Norge og trekker fram Skagerak 4 som et godt eksempel.

- Her har Statnett og norske produsenter inngått en femårsavtale med Energinet.dk, hvor vi reserverer 100 MW av kabelen til regulerings tjenester. Verdien av dette salget er det dobbelte av verdien på spotsalg av kraft.

Europa viktig

Målet til Entso-E er å videreutvikle markedet for elektrisitet i Europa og intensivere samarbeidet mellom de systemansvarlige nettselskapene. Statnett er sentralt plassert i dette arbeidet, forsikrer Hagem.

- Statnett er et fullverdig medlem og har stemmerett. Det er viktig for oss. Vi bruker mellom fem og ti årverk på å jobbe med den europeiske utviklingen, sier konserndirektøren, som sammenligner EU med et tog som går.

- Det er imponerende hva EU får til,

UTFORDRING: - Det er ventet betydelige nettinvesteringer i mange land. Dette er en internasjonal bransje, og leverandørindustrien går gode tider i møte, sier Bente Hagem, som medgir at kapasiteten kan bli en utfordring.

NYTT EVENTYR: Bente Hagem mener at vannkraftens reguleringssevne kan bli starten på et nytt eventyr for Norge og trekker fram Skagerak 4 som et godt eksempel. FOTO: SCANPIX

beide en 10-års nettutviklingsplan.

– Dette vil virkelig bli en europeisk plan.

Statnett har også trappet opp sine investeringsplaner. Selskapet ser for seg investeringer i størrelsesorden 40 milliarder kroner, og de har planer om flere utenlandsforbindelser.

– Vår planlagte kabelportefølje er en helt annen enn for seks til syv år siden. Planen er å bygge 3–4 kabler i løpet av en 10-årsperiode. Det er viktig å få eksportert vår fleksibilitet.

Felles marked

EU har også lagt fram sin tredje elmarkeds pakke, som inneholder nye verktøy for å skape et europeisk marked.

– Målet er både å få utnyttet infrastrukturen mer optimalt og bedre forsynings-sikkerheten.

Priskobling

Hagem forteller at TSO-ene i Norden og Vest-Europa nylig har blitt enige om å sette opp et prosjekt for å få til en priskobling mellom disse to regionene.

– En priskobling av de to regionene, vil gi langt bedre utnyttning av nettinfrastrukturen og bedre konkurranse slik at de billigste produksjonsressursene vil bli brukt først. Det vil gi lavere priser både på kraft og nettleie i den nye regionen.

– Men vil ikke flere utenlandskabler føre til høyere norske strømpriser?

– Det kan være at vi importerer noe høyere priser, men på den andre siden fører vindkraften til perioder med negative priser og vi går mot et betydelig kraftoverskudd i Norden, mener Statnetts kvinne i EU. ●

når de først har bestemt seg for noe. Det tar tid, men det kjører i samme retning.

Betydelige investeringer

Den siste tiden har derimot intensiteten økt. Dagens nett er ikke godt nok for å kunne nå EUs klima- og energimål. TSO-er over hele Europa har hendene fulle med ambisiøse nettutviklingsplaner.

– Vindkraften er en utfordring, og det er ventet betydelige nettinvesteringer. Dette er en internasjonal bransje og leverandørindustrien går gode tider i møte, sier Hagem, som medgir at kapasiteten kan bli en utfordring.

Europeisk nettplan

Entso-E skal i løpet av våren 2010 utar-

Innsatte straffer Statsbygg

Fengslene gjør at Statsbyggs gjennomsnittlige energibruk trolig går i været i år.

TEKST TROND GRAM
trond.gram@tu.no

Siden 2004 har Statsbyggs gjennomsnittlige energiforbruk kun gått ned én gang, fra 2006 til 2007. I fjor økte energiforbruket fra 202,9 til 206,4 kWh per kvadratmeter i gjennomsnitt. I år fikk Statsbygg ansvaret for i alt 35 fengselseiendommer med 478 bygninger. Kommunikasjonsdirektør Hege Njaa Rygh venter et nytt hopp i energiforbruket.

– Jeg regner med at vi ser endringer. Fengslene er i til dels dårlig forfatning, noe som kan slå ut i energiforbruket. Det er en kjempeinnsats som må gjøres der, og energiforbruk og miljø vil være førende, sier hun.

Døgnåpne høyskoler

Ifølge Njaa Rygh så Statsbygg det i 2006 da det ble bestemt at høyskolene skulle være døgnåpne. Det ga et markant utslag i energibruken.

– Vi tilpasset oss i 2007, men fikk en økning igjen i 2008, sier Njaa Rygh, som forteller at det blant annet kan ha sammenheng med at Operaen åpnet.

– Vi foretar beregninger for nye bygg. Men så tas de i bruk, og folk svetter og åpner dørene. Når bygg tas i bruk, endres energibruken, legger hun til.

200 mill. på energi

I 2008 brukte Statsbygg rundt 200 millioner kroner på energi i byggene sine. Hver prosent i redusert energiforbruk gir dermed en besparelse på rundt to prosent. Men ifølge Rygh har Statsbygg full oversikt over hvor mye energi som brukes i deres eiendommer.

– Vi har god oversikt og styring på eiendommene våre. Vi jobber mye med det, både fordi vi ser hvor viktig det er for miljøet, og vi merker det på økonomien, sier hun. ●

Sett byggebeskrivelser i system med rett verktøy

Enkelt å komme i gang

ISY G-prog Beskrivelse har et topp moderne, enkelt og oversiktlig brukergrensesnitt som gjør at du kommer raskt i gang med å lage byggebeskrivelser.

Profesjonelt i bruk

Systemet er laget for å vokse med dine behov, slik at du kan ta i bruk avanserte funksjoner og hjelpemidler når du er klar for det. Bl.a støtte for en trinnsvis arbeidsmåte med kladd > detaljering > mengder, oppfølgingslister og validering mot NS3420 for å sikre at din beskrivelse er riktig i forhold til standarden.

Innhold som forenkler din hverdag og gjør deg mer effektiv

Vi tilbyr også en modul for Elementbeskrivelse som inneholder ca 1.500 elementer. Dette er sammensatte konstruksjoner for f.eks yttervegger, innervegger, dekker, trapper, tak o.s.v bygd opp av NS3420-poster i.h.t god norsk byggeskikk.

Les mer på www.isy.no - eller kontakt Jorn.Romberg@norconsult.com, tel 990 08 241

ISY G-pro

Norconsult Informasjonssysteme AS utvikler og markedsfører helhetlige IT-løsninger for prosjekter i bygging og forvaltning.

Selskapet har mer enn 10.000 brukere i Norge.

Norconsult Informasjonssysteme